

Przedmowa

Jest już pięknym zwyczajem, że Urząd Miejski w Zabrzę, Polskie Towarzystwo Historyczne oraz Komisja Historyczna Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach organizują konferencje naukowe z cyklu „Kultura Europy Środkowej”. Tegoroczny temat „Kultura edukacyjna na Górnym Śląsku” ściągnął do pięknej sali Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzę liczne grono zainteresowanych.

W ostatnim czasie da się zauważyć zwłaszcza wśród młodego pokolenia zainteresowanie przeszłością swojej „małej ojczyzny”, także tu, na Ziemi Śląskiej. Nic dziwnego! Sięganie „do korzeni” daje młodemu pokoleniu wiele satysfakcji. Ojciec święty Jan Paweł II postugując się myślą o radości rodzącej się z poznawania prawdy, z jej zgłębiania, zachęca, byśmy czerpali z dorobku przeszłości i to we wszystkich dziedzinach wiedzy. Czerpiąc z dorobku kultury przeszłości, mamy obowiązek przekazywania tego bogactwa współczesnemu pokoleniu.

W przedstawionych w czasie tegorocznej konferencji tematach poruszono pracę i działanie Kościoła właśnie w dziedzinie kultury edukacyjnej na Górnym Śląsku. Ukazano pracę szkolną, pozaszkolną oraz wychowawczą prowadzoną m.in. przez szkoły przyparafialne, klasztorne, a także w szkołach typu gimnazjalnego. Nie zrażano się trudnościami, stworzonymi przez nieżyczliwe układy polityczne, bo pracę edukacyjną Kościół uważał za swój wielki obowiązek.

Przykładem takiej odważnej pracy edukacyjnej był m.in. ks. Teodor Christoph, proboszcz w Miasteczku Śląskim. W drugiej połowie XIX w. umożliwił zdobycie matury aż ponad 200 biednym uczniom, organizując pracę edukacyjną na terenie prowadzonej przez siebie parafii. Wyrazem troski edukacyjnej były też zakładane z początkiem XX w. biskupie konwikty (internaty) w Bytomiu, Gliwicach i Tarnowskich Górach. Były to również ośrodki wychowawcze dla młodzieży męskiej z terenu Górnego Śląska.

Wiele dyskutuje się dziś na temat edukacji szkolnej i pozaszkolnej, nadto i z tym związanych problemów wychowawczych.

Zebrany materiał, owoc tegorocznej konferencji naukowej, niech zachęca do pracy na rzecz tworzenia kultury edukacyjnej na dzisiejszym Górnym Śląsku.

† Jan Wiczorek
Biskup Gliwicki